Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2022-05-04

RS 2022-0333

Regionstyrelsen

Initiativ för beredskapshöjande insatser i Region Stockholm

Föredragande regionråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

Med det försämrade säkerhetspolitiska läget som föranletts av Rysslands invasion av Ukraina ser regionledningskontoret behov av att under 2022 genomföra en satsning för att öka allmänhetens kunskap i beredskapsfrågor särskilt kopplat till Region Stockholms roll i situationer av kris och höjd beredskap. Olika initiativ och aktiviteter för ökad kunskap om krisberedskap och totalförsvaret ska ske under året i nära samverkan med länets kommuner, relevanta myndigheter och företag samt idéburen sektor. Därutöver ser regionledningskontoret behovet av att snabbare bygga regionens egen kapacitet och robusthet, inklusive säkerhetsskyddet, kopplat till dessa frågor och regionens uppgift i totalförsvaret.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Insatser för att öka regionens kapacitet och robusthet inom totalförsvaret samt öka allmänhetens kunskap om beredskap och totalförsvar ska genomföras i Region Stockholm under 2022.

2. Insatserna till en kostnad om maximalt 91 miljoner kronor ska finansieras av regionstyrelsens medel för oförutsedda utgifter.

3. Arbetet för att öka kunskapen om beredskap och totalförsvar ska återrapporteras till regionstyrelsen i samband med verksamhetsberättelse för år 2022.

4. Regiondirektören får i uppdrag att ansvara för genomförandet av insatserna.

Regionrådsberedningens motivering

Rysslands invasion av Ukraina berör oss alla och inte bara på ett medmänskligt plan. Med den fullskaliga invasionen förändrades på ett radikalt sätt de säkerhetspolitiska förutsättningarna i hela Europa. Det innebär att frågor om beredskap och totalförsvar på ett annat sätt än tidigare har kommit i fokus för fler aktörer – även Region Stockholm.

Kriget i Ukraina visar också med önskvärd tydlighet på vikten av robusthet i det civila försvaret och av att upprätthålla det psykologiska försvaret i befolkningen.

Region Stockholm bedriver redan ett omfattande beredskapsarbete och en ny krisberedskapsplan (RS 2019- 1092) ska beslutas av regionfullmäktige i juni 2022. Krisberedskapsplanen med tillhörande katastrofmedicinsk plan anger strukturen och arbetssättet för Region Stockholms arbete vid extraordinära händelser. Utifrån det nya säkerhetspolitiska läget finns dock skäl att genomföra ytterligare insatser för att dels stärka regionens egen förmåga och robusthet inom totalförsvaret, dels stärka den civila beredskapen i Stockholms län, bland annat när det gäller information till länets invånare för att nå ökad kunskap rörande krisberedskap och totalförsvar, särskilt kopplat till Region Stockholms roll och arbete inom området. Regionen har huvudansvar för två avgörande samhällsviktiga funktioner i vårt län, kollektivtrafiken och hälso- och sjukvård.

Det är viktigt att Region Stockholm stärker länets robusthet att stå emot aggressioner, av olika slag. Det förutsätter en nära involvering av invånarna i Region Stockholm, och nära samverkan mellan regionen, kommunerna, frivilligorganisationer och statliga myndigheter.

I årsredovisning för 2021 finns ett förslag om att tillföra kulturnämnden nio miljoner kronor genom omfördelning från regionstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter, med syfte att användas till aktörer inom kultur och folkbildning för särskilda insatser kopplat till kriget i Ukraina och för att möta människor i kris. Utöver denna insats föreslås i föreliggande ärende att regionstyrelsen avsätter 91 miljoner kronor till insatser kopplade till att öka robustheten, förmåga till krishantering och beredskapshöjande aktiviteter, sammanlagt 100 miljoner kronor. Regionrådsberedningen tillstyrker förslagen.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande

Irene Svenonius

Regionledningskontoret
Jonas Bengtsson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-04-14

RS 2022-0333

Regionstyrelsen

Initiativ för beredskapshöjande insatser i Region Stockholm

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Insatser för att öka kunskapen om beredskap och totalförsvar ska genomföras i Region Stockholm under 2022.

2. Insatserna till en kostnad om maximalt 91 miljoner kronor ska finansieras av regionstyrelsens medel för oförutsedda utgifter.

3. Arbetet för att öka kunskapen om beredskap och totalförsvar ska återrapporteras till regionstyrelsen i samband med delårsrapport 2022 och verksamhetsberättelse för år 2022.

4. Regiondirektören får i uppdrag att ansvara för genomförandet av insatserna.

Sammanfattning

Med det försämrade säkerhetspolitiska läget som föranletts av Rysslands invasion av Ukraina ser regionledningskontoret behov av att under 2022 genomföra en satsning för att öka allmänhetens kunskap i beredskapsfrågor särskilt kopplat till Region Stockholms roll i situationer av kris och höjd beredskap. Därutöver ser regionledningskontoret behovet av att snabbare bygga regionens egen kapacitet och robusthet, inklusive säkerhetsskyddet, kopplat till dessa frågor och regionens uppgift i totalförsvaret. Olika initiativ och aktiviteter för ökad kunskap om krisberedskap och totalförsvaret ska ske under året i nära samverkan med länets kommuner, relevanta myndigheter och företag samt idéburen sektor.

Tillsammans med de nio miljoner kronor som omfördelas från regionstyrelsen till kulturnämnden (RS 2021-0610/KN 2022/403) föreslår regionledningskontoret att regionstyrelsen avsätter sammanlagt 100 miljoner kronor för olika informations- och utbildningsinsatser, riktade till länets invånare.

Bakgrund
Kriget i Ukraina har snabbt försämrat ett redan osäkert säkerhetspolitiskt läge i Europa. Det har lett till ett ökat fokus på frågor kopplade till beredskap och totalförsvar. Region Stockholm bedriver redan ett omfattande beredskapsarbete och en ny krisberedskapsplan (RS 2019-1092) ska beslutas av regionfullmäktige i juni 2022. Krisberedskapsplanen med tillhörande katastrofmedicinsk plan anger strukturen och arbetssättet för Region Stockholms arbete vid krissituationer. Regionledningskontoret ser behov av ytterligare insatser som riktar sig till länets invånare för ökad kunskap rörande krisberedskap och totalförsvar, särskilt kopplat till Region Stockholms roll och arbete inom området.

Därutöver ser regionledningskontoret behovet av att snabbare bygga regionens egen kapacitet och robusthet, inklusive säkerhetsskyddet, kopplat till dessa frågor och regionens uppgift i totalförsvaret.

I Årsredovisning 2021 för Region Stockholm (RS 2021-0610) som ska behandlas av regionfullmäktige den 10 maj 2022 föreslår regionstyrelsen att kulturnämnden tillförs nio miljoner kronor genom omfördelning från regionstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter. Medlen ska användas till aktörer inom kultur och folkbildning för särskilda insatser kopplat till kriget i Ukraina och för att möta människor i kris. Regionledningskontoret föreslår att regionstyrelsen sammanlagt avsätter sammanlagt 100 miljoner kronor till insatser kopplade krishantering och beredskapshöjande aktiviteter.

Regionledningskontorets förslag och motivering
Regionledningskontoret föreslår att regionstyrelsen avsätter maximalt 91 miljoner kronor under 2022 till olika initiativ för ökad beredskap och ökad trygghet för invånarna i länet, samt att snabbare bygga regionens egen kapacitet och robusthet, inklusive säkerhetsskyddet, kopplat till dessa frågor och regionens uppgift i totalförsvaret.

Prioriterade aktiviteter under året kan bland annat innefatta:

- Centralt organiserad utbildningsinsats rörande krisberedskap och totalförsvar med syfte att inspirera till vidare information och utbildning inom området. Målgrupp är allmänheten och föreningsliv. Utbildningen sker i samverkan med kommuner, relevanta myndigheter och företag samt idéburen sektor. Region Stockholms roll blir att vara medarrangör och lyfta de för Region Stockholm viktiga frågorna En konferens som erbjuds vid flera

tillfällen i syfte att öka möjlighet för deltagande, kan med fördel kombineras med tillkommande och redan existerande digitala utbildningsmöjligheter.

- Ett regionaliserat format av skriften ”Om krisen eller kriget kommer” (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) där Region Stockholms bidrag blir att informera om vad Region Stockholms utför vid en krissituation.

- Ovanstående aktiviteter kan ges ytterligare fokus under Beredskapsveckan 2022 (v.39) som genomförs av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

- Samarbete med Försvarsmakten och ett aktivt deltagande vid Försvarsmaktens aktiviteter och övningar, till exempel Totalförsvarsdagen den 18 juni.

- Koppla alla aktiviteter till en rekryteringskampanj för bristyrken inom Region Stockholm för att synliggöra för allmänheten att ett bidrag till totalförsvar och krisberedskap kan vara att upprätthålla Region Stockholms samhällsviktiga tjänster. Kombinerat med detta underlätta möjligheten för anställda inom Region Stockholms verksamheter att fullgöra uppdrag inom Försvarsmakten.

- Förmåge- och kapacitetsbyggande gällande krisberedskap och uppgift inom totalförsvaret. Såväl utbildning som övning.

- En ökad robusthet genom ett intensifierat säkerhetsskyddsarbete vilket inkluderad analyser och åtgärder.

För att koordinera initiativen och möjliggöra bästa möjliga effekt av åtgärderna avser regiondirektören inrätta en tillfällig projektorganisation inom ramen för regionledningskontorets ordinarie verksamhet. Projektorganisationen leds av styrgruppen för civilt försvar. Projektorganisationen ska upprätta förslag på aktiviteter och säkerställa genomförande av de som beslutas av regiondirektören eller av den utsedda.

Ekonomiska konsekvenser
Insatserna finansieras med maximalt 91 miljoner kronor ur regionstyrelsens medel för oförutsedda utgifter.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Rickard Sundbom
Administrativ direktör

Beslutsexpediering

1. Region Stockholms nämnder och helägda bolag

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2022-04-14